

Székely-Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marosfőrdő- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.

Hirdetések díjszabás szerinti. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

A szerkesztésért felelős:

Ebert András

Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhel (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.

Megjelen minden vasárnap.

Május elsején . . .

Ebben a forrongó, vajudó és átmeneti időkben még csak az ünnepnapoknak van valami jelentőségük. A többi mind oly szürke, semmitmondó és az emberiség életunottan fordul el mindentől.

A nagy ünnepnapokon azonban láthatunk még áhítatot, lelkesedést, érezzük az életnek lüktetését. Eszünkbe juttatják a boldog gyermekkort, a meghitt családi életet, a gondtalan boldogságot . . . Valami ki akarna törni ilyenkor az emberekből, közlékenyebb, átérzőbb az emberi szív.

Ez így van és jól van így! Záloga egy boldogabb kornak és biztatás az ezért küzdőknek. Mert akik még lelkesednek ünnepnapokon, akiknek arcára ilyenkor még az áhítat boldogsága ül, azok — ha többször öntudatlanul is — a mi táborunkhoz tartoznak. Azokból nem irtotta ki ez a nagy világfelfordulás az eszméért való lelkesedést és szívükben ott őrzik még — ha sokszor elrejtve is — az örök emberinek világ-megváltó csiráit.

Május elseje mindannyiunk ünnepe! Nemcsak román testvéreinkké, akik Krisztusnak, az „Eszmé“-nek feltámadását ünneplik, nemcsak „proletár“ testvéreinkké, akik lélekzet-visszafojtva, komor egyszerűséggel és impozáns erővel elveikért szállnak síkra — ünnepünk ez nekünk is, akik szintén egy emberibb életért, egy boldogabb korért harcolunk.

És itt álljunk meg egy pillanatra! Boldogság-keresésünkben találjuk meg azt az utat, amelyen együtt haladhatunk, amelyen a különböző nemzetiségek,

a hivatalnok és földmives, a tudós és proletár mintegy test, egy célért küzd . . .

Régekte két nótát fujtak, vagy nemzetit, vagy nemzetközit. Nagy magyarok, nagy románok, nagy franciák, nagy németek . . . voltak az emberek! A sovinizmus örült rohamban belevitt minket a véres világháborúba, a nagy pusztulásba. Voltak mások, — igen sokan — akik lerázták magukról a sovinizmus csillogó rongyait és utálatlalt fordultak el a kardcsörtető frázisoktól. Ezek a nemzetköziek, a szociálista internacionáléval, a munkások hatalmas tömegeire támaszkodtak, de a világháborút nem akadályozhatták meg.

A régi világnak e két nótája, amely a nemzeti egyenlenséget és gyűlöletet, az osztályok közti harcot és elégedetlenséget szította — ez lett Európa gyászindulója, amelynek nyomán nyomor és szomorúság fakadt.

A béke és boldogság útja másfelé vezet.

Meg kell értenünk egymást! Meg kell tanuljuk, hogy az emberiség különböző szervei csak egyöntetű, céltudatos munkával vihetik előbbre az életet . . .

Menenius Agrippa régi meséje sokkal súlyosabb formában testet öltött. Nemcsak a testnek szervei támadnak a gyomor ellen, hanem az egyes szervek is harcban állanak egymással.

S ebben a zűrzavarban, ebben a testet-lelket ölő testvérharcban csak egy lehet a megváltó szó, a békességre, boldogságra vezető utjelző:

Értsük meg egymást!

Mindenféle kultúra létezésének

és fejlődésének hiányozhatatlan, sarkalatos feltétele a jó vasut-hálózat — írja Balás Ernő mérnök a „Közgazdaság“ ez évi 16-ik számában „Erdély jövője“ című, igen érdekes, széles látókörrrel megírt közleményében.

„Majdnem azt mondhatnók, hogy az öt világrészben nincs még egy hasonló ország, vagy országrész, ahol akkora területen annyiféle és oly nagy mennyiségű természeti kincs volna felhalmozva, mint itt (Erdélyben).

S mikor ezt a „Székely-Udvarhely“ által is évtizedek óta hangoztatott tételt felállítja, elszomorító tény hoz felszínre és megállapítja, hogy van minden anyagunk, de nincs megfelelő véredény hálózatunk (utak, vasutak, víziutak), ami az élő testnek legfontosabb és legnélkülözhetetlenebb szerve.

Ezek miatt az a rengeteg kincs, ami Erdélyben van, megközelíthetetlen, kiaknázzhatatlan, tehát értéktelen kincs . . .

De nem csak erdélyi, hanem nemzetközi fontosságú kérdés volna — részben a meglevő, részben újonnan építendő szakaszok felhasználásával — egy tranzverzális, hettős vágányú fővonal létesítése: Nagyváradtól — Kolozsvár — Apahida — Mezőméhes — Marosvásárhely — Parajd — Korond (fürdő) — Székelyudvarhely — Baróth — Sepsiszentgyörgy — Bodza — Buzen — át Constanzába.

E fővonal Erdélyt csaknem pontosan felezve, a legrövidebb ut úgy

a nyugati nagy metropolisok, mint a Feketetenger felé. Közvetlenül átszeli a termékeny Mezőséget, Maros, Nyárad, Kisküküllő völgyeket, a háromszéki szépmezőket és az ugyancsak termékeny Bodza-vidéket, az eddig feltárt (és még Székelyudvarhely mellett is a Szejken feltárható) gázmezőket, sóvidéket, részint áthalad már is híres fürdőkön, részint azoktól nem messze és metszi s élet-erőssé teszi csaknem összes, már létező és ezután építendő vasuti vonalainkat.

Sürgős és elengedhetetlen szükségesség a Székelyudvarhelyt Csikszeredával összekötő, csekély 50 km. hosszú vasut megépítése is, amely kiszámíthatatlan kincsek tárházát nyitná fel a közforgalom számára . . .

Mind ezeket s azt a gyönyörű programot, melyet Balás Ernő mérnök, a lelkes és ámbiciózus, nagy szervező tehetséggel megáldott szakember meleg szívvel kidolgozott, egy csapással lehetne valóra váltani.

Ha az államnak nincs ahhoz való anyagi tehetsége, adjon utat a külföldi tőkének. Engedjen kihasználási jogot részesedési percent és egyéb előnyök feltételével is. Inkább keves, de kézzel fogható, biztos jövedelem legyen, mint semmit tevés, halált okozó várakozás az állam és a nép kárára.

A személy- és áruszállítási díjak megállapításánál pedig ne annyira a közvetlen, mint inkább a közvetett nagy haszonra kellene a főszólyt helyezni. Ez nem oly terhes és az államot illetőleg mégis hasznosabb . . .

A háziipar jelentősége

a nép szociális helyzetére rendkívül nagy fontossággal bír. Ez köti le a népet, tartja vissza a téli tétlenségtől, a kőborlástól és a sokszor unalmában üzött korcsmázástól s több ehhez hasonló erkölcsstelen élettől.

A háziipar okszerű, helyes gyakorlása fejleszti a nép izlését, fokozza szorgalmát, alkalmat ad életrevalóságra értékesítésére és a hasznos munka elvonja figyelmét a káros szórakozásoktól.

A székelyföldi háziipar fejlődésének legfőbb akadálya az értékesítés nehéz volta és a szervezetlenség, az

irányítás, a tömegtermelésre való rászoktatás hiánya.

Nem oly régen a „Székely-Udvarhely“ hasábjain felvetettük az eszmét, hogy az állam vegye pártfogásba a székelységnek ezt a fontos ügyét. Nem nagy áldozatba kerül. Mindössze 2—300 ezer leu az egész, amit alaptőkéül, kölcsön kellene adnia, hogy abból a vármegyei központi háziipari szövetkezet készáruraktára megszerveztessék.

Mind a négy székely vármegyében kellene háziipari szövetkezetet létesíteni. Ezek a vármegyék székhelyén

központi raktárral volnának szervezendők.

A központi raktárak kapnák az államkölcsönt, mint alaptőkét, mely elkölthetetlen alapként készpénzben vagy árukban állandóan megmaradna.

Az így szervezett vármegyei háziipari szövetkezeteknek 100 — 100 leus üzletrésszel tagja lenne minden egyes egyén, aki háziiparral foglalkozik. Azonban az üzletrésszt készpénz helyett — az általa a központi raktárhoz beszállított árucikkeinek árából fizetné be 15 — 20 %-os levonás alakjában.

A vármegyei központi raktárak nagyban vásárolnák be a különféle nyers anyagokat és feldolgozásra, kellő biztosíték mellett kiosztanák az egyes háziiparosoknak.

Az elkészített iparcikkeket — előre meghatározandó árért — munkakönyv alapján, a vármegyei raktárkezelőség készpénz fizetéssel beváltaná, vagyis a munkadíjat a háziiparosoknak hétértől-hétre kifizetné.

Az így beszerzett árukat pedig nagyban és kicsinyben a központ értékesítené.

Ilyen egyszerű és szerény eszközökkel is óriási erkölcsi és anyagi jólétet lehetne teremteni a Székelyföldön s ezzel megvetni alapját a művészi magaslatra emelhető kézműiparnak, mely büszkesége, dicsősége lenne az államnak.

Nemcsak kérni, követelni kell a néptől, de visszavezető csatornákról is gondoskodjunk. Mert a legbővebb termést adó talaj is kimerül, ha ok szerű míveléssel az elvont erőt vissza nem pótoljuk.

A folyó évi augusztus hó 14-én a bukaresti Károly-parkban megnyitandó kiállítással és a szeptember 4-ike után beállítandó iparmuzeummal kapcsolatosan, feltétlenül meg kellene szervezni ezeket a vármegyei háziipari szövetkezeti központokat a következő téli foglalkoztatásra. Azután pedig minden évben a legmegfelelőbb időszakban vásárokat rendezni a központokon külön és összességel az iparmuzeumban.

Nagyfontosságú kérdés ez. Nagy érdekek fűződnek hozzá. Messzeikéltó népjóléti intézmény, melynek nyomán áldás fakad minden oldalra...

Az orvos.

Dr Völgyesi Ferenc „A hipnózis helye és alkalmazása a modern gyógyászatban” címmel egy 284 lapoldalas könyvet írt Budapesten. E nagyszabású műben az orvost, az emberiség legnagyobb jöltevéjét, így jellemzi:

„Tönnör sorokban harcoltunk (a világháborúban), állam voltunk az államban és a hatalmi érdekért küzdő milliók között megnyertük a legideálisabb csatát, megnyertük milliók életét...”

Már békés időkben láttuk az orvost, akit beteg fertőző lehelete vitt ifjan sirba, láttuk az orvost, akit sebélynyújtás közben fertőzött meg beteg vére; láttuk az orvost, akit nászéjszakájáról rángattak ki havas éjszakában a harmadik határba; láttuk az orvost, akinek a szűkös Sors még akkor sem adott módot a családalapításra, amikor katedrával tisztelte meg; láttuk az orvost, aki minden látható és láthatatlan életveszedelmek árán ragyogott sebészi és technikai diadalában; láttuk a megrokkant, nyomorgó orvost — kigynyalni a faluban, aki mégis orvosnak adta fiát, mert vére így követelte; örökölt azonban csak azt a mondást hagyhatta rá, hogy: „mit der Heilung hört die Dankbarkeit der Patienten auf”...

Láttuk az orvost, aki éjjel-nappal verejtékezett egy-egy beteg szervezet lappangó élete utolsó szikráinak élesztésén, amikor az ablak alatt katonazenés menetzászlóaljakban nemzetek virágai, az ifjak milliói masíroztak a halálba; láttuk az orvost, aki kardtól, gránáttól, háborús fertőktől hősként esett el a csatában és — halottuk a veszély, a betegség pillanataiban betegeink hálalmáját...

Mi ezért harcoltunk és ezért tartjuk érdemesnek tovább harcolni. Mi

ideális célért harcolunk és minket nem lehet reális fegyverek rozsdájával beszennyezni. Minket nem lehet a kaján irigységgel, a hazug rágal-makkal elkedvetleníteni...

Fájnak a tördöfések, de mi már kaptunk annyi hálálkodást a sir széléről visszarántott életekért; mi láttuk a gyermek, a férj, a vőlegény megmentett életéért hullatott hálakönnyeit csillogni; minket megölhetnek, de a kötelességérzetünk, a szellemünk tovább működik, mert — *tönnételen még a kötelességünk!*...

Végül így fejezi be Dr Völgyesi könyvének bevezető sorait:

„Leszögeztem tapasztalataimat, javaslataimat, mert az orvostudománynak, melynek egyetlen hivatása, szent kötelessége csak a legteljesebb és legáltalánosabb ember-szeretet lehet, ennek az örök tudománynak feleltetnie kell állnia a mulandó, kicsinyeskedő személyeskedések viharának, az egyéni érdekből származó mindennapi politikának és a gyarlóságból eredő hiúságnak. Ezt tartottam kötelességemnek!”...

Az „emberszeretet” nevében működő orvosok e nagyszerű hivatásának ecsetelésére, érdemesnek tartottuk közölni ezt a meghatóan jellemző kivonatot. Hálául és elismerésül az oly önfeláldozással az emberiségért dolgozó orvosok iránt.

Az alapigazság

az, hogy az avatatlanok másnak tanácsot ne adjanak és ne fogadjon el tanácsot az avatatlanoktól senki, nehogy kénytelen legyen azt. Pállal később bevallani: „Nem cselekszem a jót, amelyet akarok, hanem cselekszem a rosszat, amelyet nem akarok.”

Dr Jankovich Pál.

HIREK.

— **Május 10-ikét**, a román királyság fennállásának 40-ik évfordulóját az egész ország területén megünnepelik. Székelyudvarhelyt is impozáns ünnepségre készülnek a hivatalok a katonasággal karöltve.

— **Felső leánykereskedelmi iskola** az egész Székelyföldön nincs. Az alkalmas hely erre önként kínálkozik Székelyudvarhelyt, ahol — mint halljuk — az állami polgári fiúiskolát néptelenség címén bezáratták ez év végével. Itt van internátussal felszerelve a főreáliskola épülete s így végre a vidéki szülők is leányinternátushoz jutnának, amit eddig nagyon nélkülöztek. Teljes joggal remélhetjük, hogy az állam a bezárattatott 4 osztályú fiúiskola helyett, legálább is 3 éves kereskedelmivel kárpótolja a székelység anyavárosát, mert — mint értesülünk — a több ízben emlegetett nőképzőt már Marosvásárhely elkaparintotta. Pedig arra is alkalmas hely lett volna Székelyudvarhely...

— **Dimitru D. Micescu** bukaresti előkelő ügyvéd és orsz. képviselő — a román husvéti ünnepeket felhasználva — Erdély nevezetesebb városait sorra meglátogatja. A napokban autójával Székelyudvarhelyt is egy napot töltött és a székely anyavárost megtekintette.

— **A Maros és az Olt folyók** közötti csatorna kiépítését és e folyók hajózhatóvá tételét — mint értesülünk — **Petrovici** miniszter programjába vette.

— **Mennek. ismét mennek...** Pedig, akik elmentek, azok is most már visszajönnének... Nem hiába mondtuk: ne menjetek, megbánjátok!... Mint értesülünk — a legközelebbi repatriáló vonat e hó 10-én indul Székelyudvarhelyről.

Önéletrajz.

Irtá: **lengyelfalvi báró Orbán Ottó.**
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta: **Belegyházi Pál.**)

XXVIII.

Ebben a concubinatusban éltek **Haller József** és **Kis Anna** 1864. július 22-ig, amikor **Fogarassy Mihály**, akkori erdélyi püspök együtt élésüknek törvénytelen voltáról s gyermekeiknek törvénytelen minőségéről felvilágosítva, az erzsébetvárosi örm. szert. róm. kath. lelkész által — püspöki rendelettel — törvényesen is össze eskettették magukat, amit a IV. alatti anyakönyvi kivonat bizonyít.

Ezekből kitűnik, hogy **Haller János** főispán 1852. évben született, szülői pedig csak 1864-ben lettek törvényesen esketve, tehát **Haller János** születésekor törvénytelen gyermek volt s csak 12 éves korában lett a bekövetkezett házasság által törvényesítve.

Nincs szándékunkban azt állítani, hogy a házasságon kívül született gyermekek szülőiknek későbbi összekelése által törvényesítve, vagyoni tekintetben nem számíttatnának a törvényesen nemzettek közé, de igenis világosan következtetni lehet a törvényből, hogy az ilyen gyermekek atyjuknak sem társadalmi állását, sem címét nem öröklök, hanem ezeket csak fejedelmi kegyből nyerhetik.

Az ország erdélyi részében ma is érvényben álló ausztriai általános polgári törvénykönyv a szülők és törvényes gyermekek közötti jogviszonyról szólva, a 146. §-ban a következőket rendel:

„A gyermekek megkapják atyjuk nevét, címét és családjának s államának minden egyéb nem csupán személyi jogait.”

Ezt a rendelkezést **Staubenrauch**, az ausztriai polgári törvénykönyv hírneves magyarázója, így kommentálja:

„Die ehelichen kinder erlangen

überhaupt alle nicht bloß persöhnliche Rechte der Familie und des Standes Ihres Vaters. Sie führen seinen Namen. Weiters geht auch der Adel des Vaters auf die Kinder desselben über.”

Tehát úgy a törvény szövege, mint **Staubenrauch** kommentálása is kiemeli, hogy törvényesen született gyermekekre az apának nemessége, társadalmi állása és címe átszáll.

A törvénytelen gyermekről szólva, az ausztriai polgári törvénykönyv 160. §-a, valamint az ezt kommentáló **Staubenrauch** is azt mondja, hogy az *utólagos házasság* által törvényesített gyermekek, *nem mindenben* egyenlők a törvényesen születettekkel. (Wenn auch nicht völlig.)

Ugyan ezekről a gyermekekről szólva, a törvény 162. §-a azt mondja, hogy ha a szülők házasságon kívül született gyermeküket állási előnyökben akarják részesíteni, erre kegyelmet kell kérniök. És ezt a fejedelmi kegy által való törvényesítést **Staubenrauch** akövetkezőleg kommentálja:

„Die Wirkungen dieser Legitimation bestehen darin dass die Kinder a) den Namen, des Vaters erhalten; b) Das sie seine Standes Vorzüge teilhaltig Werden.”

Midőn tehát a törvény egyfelől kimondja, hogy a törvényesen született gyermek megkapja atyja címét s hogy a törvényesített gyermek részére a címet, állást a fejedelemtől kell kérni; midőn a kommentár szerint is a társadalmi állást és címet a törvényesen született gyermekek jogszerűleg öröklök, a törvényesítettek azonban csak a fejedelem kegyelméből nyerhetik azt: ezeknek szembe állításából világosan következik, hogy a házasságon kívül született gyermek a bekövetkezett házasság után sem használhatja jogosan atyja címét, míg azt neki a fejedelem meg nem adja.

Ezt bizonyítja az 1848. III. t.-c. 7. §-a is, amely szerint a címek osztása ő felségét illeti.

(Folyt. köv.)

— **Tanárok esküdtétele.** Dr Széni Valér, a kolozsvári tankerületi főigazgató kedden Székelyudvarhelyre érkezett. Szerdán, 1921. április hó 27-én délelőtt meglátogatta a román. kath. főgimnázium egyes osztályait. Délben pedig az összes tanárok és paptanárok letették az állampolgári hűségesküit. Csütörtökön délelőtt ugyanez történt a református kollégiumban is. Dr Széni az összes elemi és polgári iskolákat, sőt a volt főreáliskola épületében folyamatban levő tisztviselői és tanári románnyelvtanfolyamot is meglátogatta. Innen Székelykeresztúrra utazott autójával a főigazgató és Erdély összes tanintézeteit sorra látogatja.

— **Egyházi gyűlés.** A székelyudvarhelyi román. kath. egyházközség havi rendes gyűlését ma (vasárnap) d. e. 11 órakor, a főgimn. nagytermében fogja megtartani.

— **Esküvő.** Szombatfalvi Szombatfalvy Mária atak- és aliatáli Dr Tanka Tibor Budapesten, a Józsefvárosi plébánia templomban, folyó évi január hó 30-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Felvétel tanítónőképzőbe.** A székelyudvarhelyi elemi tanítónőképző intézetébe való felvételért f. évi június hó 15-ig lehet folyamodni. A bennlakási havidíj 180 leu. Az intézet rendkívüli előnye, hogy a növendékek gyakorlatilag teljesen elsajátíthatják a német nyelvet. Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

— **8 % a kamat.** Bizonyára sokan — akik 20—30 % és még magasabb kamatot is fizetnek — kíváncsiak fogják kérdezni, hogy hol van ma ez az olcsó pénz? ... Megmondjuk, mert ezzel is a közérdeket kívánjuk szolgálni. Udvarhelyvármegye árvaszékeinek gyámpénztára a bekebelezésre kiadott kölcsönei után, a belügyminisztérium kolozsvári államtitkárságának 4252—921. sz. jóváhagyásával, folyó évi március 25-iki hatállyal, 8 százalékos kamatot számított. Minden áru ára visszafelé jön, csak a pénz kamata emelkedik és a tőke szorult hova-tovább mind szűkebb térre.

— **A csiksomlyói búcsút** az idén különös fénnel tartják meg, amelyen valószínűleg gróf Majláth püspök is részt vesz. Székelyudvarhelyről május 12-én indul a menet, melyet Blájer Balázs tanító fog vezetni.

— **Románia földterülete** — a legújabb földmérések szerint — 12 millió hektár szántó, 7 millió hektár erdő, 2 millió hektár rét, 2 millió hektár legelő és 500 ezer hektár szőlőkert.

— **A csikszeredai törvényszék** visszaállításáról nyilatkozott Boca József, az erdélyi minisztérium mellé, az igazgatási ügyek vezetésére kinevezett kormányképviselő. Székelyföldi tanulmányutja alkalmából kijelentette, hogy a csikszeredai törvényszéket rövidesen vissza helyezi. Azt hisszük, hogy a kézdivásár-

helyi törvényszék visszaállítása sem fog sokáig késni. Mind a két vármegyében nagy szükségét érzik a törvénykezési fórumoknak.

— **Székelyek, jószívi emberbarátok!** A „Szejké“-fürdő leégett vendéglője épül. Ez a Ti áldozatkész, emberbaráti szíveskedetek eredménye. Különben Ágh János bérlő szívet nélkül emberfeletti erővel dolgozik, hogy az egész fürdőtelep olyan nagymérvű rendbehozást nyerjen, amely a legkényesebb igényeket is kielégítse. A múlt őszi rettenetes tüzvész sem állította meg abban a törekvésében, hogy a nagyszerű vízi fürdőtelepet kellemes üdülőhelyé, igazi gyógyfürdővé varázsolja. A „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége tehát nem csalódott, mikor a szorgalmas embert támogatásra ajánlotta. De nem csalódtak azok a jószívi emberbarátok sem, akik az akkor porig sujtott, jobb sorsra érdemes családnak felhívására segítségére siettek. Támogatásuk a jó irányu törekvést ezután is. Látogassuk a Szejké-fürdőt most már saját egészségünk, szórakoztatásunk érdekében.

— **Olcsóbb a hus.** Udvarhelyvármegyében a marhahus kiőja 8 leu, borjúhus 8 leu, bárány hus 8 leu, sertés hus 14 leu, olvasztott sertés zsír 24 leu, sózott fehér szalonna 24 leu, zsírnakvaló szalonna 18 leu.

— **Kertiletmény a tisztviselőknél!** Nagyon fontos közgazdasági érdek fűződik ahhoz a törekvéshez, hogy a köztisztviselők kertiletményt kapjanak. Egyrészt az intelligensebb emberek mintaszerű kertgazdaságot teremtenek, másrészt szűkös és mostanában igen nehéz megélhetésükön segíteni — közérdek. Mult vasárnap Székelyudvarhelyt, a vármegyház nagytermében Gyerkes Mihály elnökletével tartott értekezletükön arról volt szó, hogy állandó jellegű kertészeti telepet állítsanak fel a célra 30 hold földet kérnek. A tisztviselő-telep felépítéséhez 10 hold terület szükséges. Három tagu bizottságot küldenek az „Agrár Comitátul“-hoz és memorandumban kérik a szükséges terület engedélyezését. Dr Cornea Tamás prefektust is felkérlik az ügy támogatására és az akció védnökéül választották. A küldöttség elnöke: Nyisztor tanfelügyelő, tagjai pedig: a segesvári gazdasági felügyelő és Gyerkes Mihály, a kertészeti telep ügyvezető igazgatója. Az értekezlet elhatározta, hogy minden tisztviselő 10 leuval járul az előleges költségekhez.

— **Hamisítják a pénzt.** Mint a kolozsvári „Globus“ írja — a kormány arról értesült, hogy Oroszországban — Németország kivételével — minden európai állam bankjegyét hamisítják.

— **Felvétel tanárnőképzőbe.** A székelyudvarhelyi elemi tanítónőképző intézetébe való felvételért f. évi június hó 15-ig lehet folyamodni. Felvehető okleveles tanítónők és középiskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek. A három évi tanfolyam be-

végeztével polgári isk. tanári oklevelet nyernek. A bennlakási havidíj 180 leu. Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

— **Benedek Mózes.** Egy szorgalmas, munkás élet nyert befejezést. Az öreg Benedek Mózes életének 71-ik évében 1921. április 26-ik napján elhunyt Székelyudvarhelyt, hol 28-án d. u. 3 órakor a ref. temetőben helyezték el örökös nyugalomra. Temetésén a székelyudvarhelyi törvényszék testületileg részt vett és ezzel adózott az utolsó napjái hűségese, becsületes hivatalszolga végső tisztességének, aki egy ember életet töltött a hivatalok s különösen a mindenkori elnökök szolgálatában. Tíz gyermeket nevelt fel, akik édes atyjuk emlékét szívükben fogják megőrizni — hűségese élettársával, akivel 30 évet töltött állandó munkában. Nyugodjék csendesen!

— **Halálozás.** Özv. Jakab Antalné szül. Vargasy Éva életének 68-ik évében április 25-én elhunyt Székelyudvarhelyt.

— **Rendkívüli közgyűlést** tart ma (vasárnap) d. u. 2 órakor a román. iskola helyiségében a szombatfalva-városrészi Gazdakör. A gyűlés vásárcsarnok felállítását, közlegető ügyében beadott kérést és az élelmi gabona mikénti kiosztását fogja tárgyalni.

— **Országos állatvásárok.** Udvarhelyvármegyében e hó 1-én Székelykeresztúron, 5-én Farkaslakán, 10-én Korondon, 13-án Homoród-szentmártonban, 27-én Székelyudvarhelyt és Etéden, 31-én Bözöd községben lesz állatvásár.

— **Fényesen sikerült** műsoros estélyt rendezett április 23-án a székelyudvarhelyi ref. kollegium szegény tanulói tandíjának pótlására a „Bukarest“-szálló színháztermében, mely majdnem szűknek bizonyult az óriási közönség befogadására. A rendkívüli érdeklődés nem is volt ok nélküli. Nagy Elemér tanár olyan tartalmas, mind végig mulattató műsort állított össze, amely valóban becsületére vált a derék kulturintézet minden egyes hozzátartozójának. Legnagyobb erkölcsi értékkel mégis a Bíró Sándor pap-tanár által írt és felolvasott régi diákélet vázolója birt, amelyet Hadz F. Rezső rajztanár nagy művészettel illusztrált, saját festésű képeinek vászonra vetítésével. Ennek keretében a régi diákekeket is bemutatták Z. Sebess József tornatanár vezetésével. A rendezés fáradtságát nem ismerő nagy munkájából különben Szabó András igazgató vezetésével, az egész tanári kar, de különösen Csefő Sándor tanár kivette a részét. A minden tekintetben kitűnően sikerült műsor után, vigkedélyű és világos reggelig tartó táncmulatság volt.

— **A székelykeresztúri műkedvelők** e hó 5-én (áldozó csütörtökön) este a Walter-féle nagyteremben előadják Géczi István: „A gyimesi vadvirág“ c. színjátékát.

— **A ref. egyházi dalkör** Maros-Vásárhelyt a napokban igen jól sikerült da'estélyt rendezett. A derék

Dalkör ropogós, régi magyar népdal-egyvelegeit sokszor kellett megismételje. A fényes sikerért egyaránt elismerés illeti Kovács Pál karnagyot és a törekvő székely dalosokat.

— **A tejtermékek árát** Udvarhelyvármegye területére az ármegálapító bizottság a következőleg szabályozta: Városban bivaltej literenként 2 leu 50 báni, tehéntej 2 leu, falusi vaj kilója 20 leu, teavaj 32 leu. Falun és vidéken: tehéntej literenként 1 leu 50 báni, bivaltej 2 leu, falusi vaj kilója 16 leu, teavaj 30 leu. Ez árak május havára érvényesek.

— **Tűzjelzés.** Székelyudvarhelyt, a Varga-patakon inneni részre 1 hangkongás, a patakon túli részre 2 kongás, a szombatfalvi városrésze 3 kongás jelzi a tüzet. A ref. templom tornyából nappal piros zászló és éjjel lámpa jelzi.

— **Nincs gazdaköri mézsárszék.** A szombatfalva-városrészi Gazdakör, — mint értesülünk — a nem rég felállított mézsárszéket be-szüntette.

— **Az utóljárókat** a város legforgalmasabb utcáin javítják Székelyudvarhelyt. Csak aztán rendszeresen tisztogassák is. Vajjon a fapiacok keddenként összegyűlő sok trágyát mikor szokták eltakarítani? A vasútállomás felé törekvő közönség nem valami finom illatot érez, ugyancsak a vármegyei közpórház üdülő betegei sem ...

— **Utolsó határidő a rokkantak felülvizsgálatára.** A hadügyminiszter 22.956. sz. rendelete alapján a még eddig felül nem vizsgált hadi rokkantoknak a brassói hadkiegészítő parancsnokságnál (Str. Sunga Teatrul National) kell jelentkezniük. Az utolsó felülvizsgálati nap 1921. május 27-ike. A községi előljáróságok tartsák emberbaráti kötelességüknek, hogy a rokkantakat az állam hivatalos nyelvén írott következő okmányokkal lássák el: 1. Igazolvány arról, hogy az illető tényleg harc-téri szolgálatban lett rokkanttá. 2. Személyazonossági bizonyítvány. 3. Csáládi kimutatás. 4. A C. F. R. való ingyenes utazásra igazolvány adandó. E felülvizsgálatra meg kell jelenjenek az 1916—1917. év folyamán 1918. február 16-ig felülvizsgáltak is; beleértve azokat, akik ezidőben a román hadseregben szolgáltak.

Kocsigyártó

műhelyemet a Bethlen-utcából áthelyeztem Székelyudvarhelyt, a barátok templomával szemben levő Kézsmárky Ákos hasonló üzletébe, akivel társas céggé alakultunk. A n. é. közönség további szíves pártfogását most már együttesen kérjük: **Köteles Gyula és Kézsmárky Ákos** kocsigyártók.

Házvezetőnőnek

Kitünően főző, takarékosághoz szokott gazdaszony, szerény feltételek mellett magános urhoz vagy asszonyhoz vidékre is ajánlkozik. Cím- és lap kiadóhivatalában.

Elveszett

az Etéd község előjárósága által kiállított és 125 leutól szóló 937,874. sz. 40%-os nyugta. Megtalálóját szíveskedjék a tulajdonos: Fodor Istvánné Etéd (Udvarhelyvm.) címére küldeni.

Női kalapok

alakítását vállalja guvrózássra, plissirozássra megbízást elfogad: Dr. Lányi Imréné Odorhei (Székelyudvarhely) Bulev. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 29. sz., emelet. 1-3.

Olcsó bor!

Kőkereszt-tér 5. szám alatti raktárunkból kitűnő minőségű boraink kiárúsítását megkezdjük literenként 10 leutól fölfelé. Nagyobb vételnél árkedvezmény. Teljes tisztelettel

ORBÁN és MARKOVITS
bornagykereskedők Odorheiu.

Szifgyártósegédet

fiatal, jó munkást állandó foglalkoztatására, teljes ellátással és tisztességes fizetéssel felvesz: Szamai István szifgyártó Székelyudvarhelyt, Str. Princessa Ileana (Eötvös utca).

Az öröklendő közönséget tisztelettel értesítem, hogy öröklőjüket a **nagyhét előtt** hozzák. — Ünnepe után a **malom**, a gépek rendbehozatala miatt, **egy hétig szünetelni fog.** Teljes tisztelettel: **Fábián József**, gőzmalomtulajdonos Székelyudvarhelyt.

Legszébb, legdivatossabb, legolcsóbb, mert a legjobb

női, férfi és gyermekcipők

Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 7. sz. a.

UNGARJÓZSEFNÉL kaphatók.

Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Üzlet áthelyezés.

A n. é. vevőközönségem tudomására hozom, hogy Kossuth-utca 28. sz. alatt (háttal az udvarban) levő

talp- és bőrüzletemet

a nagytrafik és Drogueria közti ujonnan- és dusan felszerelt üzlethelyiségembe helyeztem át.

Olcsó és szolid árak mellett a további szíves pártfogást kérve **Weinberger Bernát**,
talp- és bőrkereskedő.

Cenz.: Nicolae Crăciun, Prefect de Poliție.

Május elsejét

ünnepeleje mindenkinek báró Orbán Balázs áldott gyógyvizű **Szejkelfürdőjén**, ahol **jó bor, kitűnő konyha és cigányzene várja.** Május elsejétől kezdve minden héten: **szombaton, vasárnap és hétfőn melegfürdő** 12 kaddal áll a fürdőkurát megkezdni ohajtó közönség rendelkezésére. E napokon d. e. 10 órától esukott koesi közlekedik 2 óránként a Szejke-fürdőre és vissza.

TORDAI CEMENT

„Hermes” hirdetés 4906.

Calea Reg. Ferdinand No. 8.

1-3

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női férfi és gyermek **fehérművek**, menyasszonyi **kelengyék**, leányka és fiugyermek ruhák, legkényesebb **estélyi** és **utcai ruhák** olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnék; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolvig Keresztélyné
Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 44. szám alatt (emelet).

Eladó butorok.

Ebéd-lőkre-denc, bordó-plüsch-divány 2 drb fot-tellel, egy plüsch szalon garnitúra, 1 drb két ajtós szekrény, fürdőkád és egy gramofon 25 drb lemezzel — azonnal eladó. Értekezni Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 31. sz. alatt lehet.

Figyelem!

Nagymennyiségű olcsó és jó minőségű **érkeszt**

bécsi áru

Szabados, Kovács és Boldizsár

üzletébe Székelyudvarhely, Batthyány-tér (Zöldseggpiac).

A legszébb **batisztok**, **grenadinok**, **mollok**, **zefirop**, **vásznak**, **delinek**, **kartonok**, **glottok**, jóminőségű **cérvák** minden számban, kész **kisgyermekruhák**, **kötények**, **munkáseingek**, **férfi**, **női** és **gyermek-harlsnyák**, **hajdisek** és **piperecikkek** nagyválasztékban.

Vételkötelezettség nélkül, kérjük a T. vásárló közönséget raktárunkat meglekinteni.

2-3.

ünnepeleje mindenkinek báró Orbán Balázs áldott gyógyvizű **Szejkelfürdőjén**, ahol **jó bor, kitűnő konyha és cigányzene várja.** Május elsejétől kezdve minden héten: **szombaton, vasárnap és hétfőn melegfürdő** 12 kaddal áll a fürdőkurát megkezdni ohajtó közönség rendelkezésére. E napokon d. e. 10 órától esukott koesi közlekedik 2 óránként a Szejke-fürdőre és vissza.

MAI

NAPTÓL KEZDVE

feltűnő olcsó árban kaphatók Székelyudvarhelytől R. üzletében kitűnő minőségű női és férfi ruhaszövetek, vásznak, zefirop, sifonok, kartonok, asztal- és ágyneműek, házilag készített férfi fehérművek, harisnyagummik, félcelő pamutok, cérvák stb. Szencziót keltő olcsó és nagyon jó férfi harisnyák. Szolid kiszolgálás. Siessen venni, míg a készlet tart!

Előnyomda.

Kristály tiszta vonalak a legújabb bécsi minták után. Legügyesebben dolgoztatok és így módomban áll, hogy **fehér és színes himzéseket** a legszébben elkészíthetessék **Művirágot** készítek **batiszt**, **selyem- és bársonyból**; **regit átalakítok.**

Divatos lámpaernyő.

ket minden alakban készítek. Székelyudvarhely, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház) 2-3. **Binder István utóda.**

Bőr és talp legolcsóbb bevásárlási forrása nagyban és kicsinyben **Dávid Jakab és Fia** cégnél Székelyudvarhely, Kossuth-utca 48. szám. 2-4.

Az odorheii törvényszéktől. C. 467—1921.

Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közönséget teszi, hogy **Benkő Andrásné sz. Bencze Rebi h.-keményfalvi lakos** részéről az 1911. I. t.-c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán, az 1914. évi december hó 6-án Oroszlengyelországban vívott ütközetek egyikében állítólag elesett **Benkő András** volt h.-keményfalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárás a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Szabó Gábor ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék **Benkő Andrást** és mindazokat, akiknek az életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot a **Benkő András** életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficialában történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. március hó. 26.
Dr. Glósz Miksa a. k. széki bír.

A kiadmány hitelűl:
Flórián Mária a. hiv. tisztviselő.

Nyomtatva Ifj. Beleg és Z. Székely könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete Székelyudvarhely